

Lausunto

15.03.2024

Asia: VN/33230/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta perusopetuslaissa tarkoitettun opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja tuntijaosta annetun asetuksen sekä perusopetusasetuksen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Utlåtande till undervisnings- och kulturministeriet, 15.03.2024

Lausunto opetus- ja kulttuuriministeriölle, 15.03.2024

VN/33230/2023.

Finlands Svenska Skolungdomsförbund FSS rf tackar för möjligheten att ge ett utlåtande angående ändring av förordningen om riksomfattande mål för utbildningen enligt lagen om grundläggande utbildning och om timfördelning i den grundläggande utbildningen samt av förordningen om grundläggande utbildning.

Finlands svenska skolungdomsförbund FSS stöder de planerade förändringarna eftersom de kan stärka elevernas läs-, skriv- och matematikkunskaper samt studieresultat. Därmed kunde förändringarna ge eleverna bättre förutsättningar att klara grundutbildningen och övergå till fortsatta studier. Utöver att eleverna får en stark grund för framtida utveckling gynnas även jämlikhet i utbildningen av förändringarna. Detta eftersom en ökning av antalet lektionstimmar kan minska på betydelsen av hemmiljöns inverkan på lärandemöjligheter, då mer undervisningstid i skolan ger ett mer enhetligt lärande för alla elever. Vidare kan mer tid för inläring minska behovet av stödundervisning och risken för elever att halka efter.

Medan en ökning av antalet årsveckotimmar överlag kan antas gynna elevernas lärande på flera olika sätt, finns det även utmaningar att ta i beaktande. För det första kan det leda till en ökad

arbetsbelastning för både elever och lärare, vilket har potential att kan skapa en stressig utbildningsmiljö och påverka välmåendet negativt. För det andra kan det orsaka ekonomiska svårigheter för kommunerna. Trots att staten täcker de direkta kostnaderna kan det uppstå indirekta kostnader och problem med lärarbrist när skolorna ska anpassa sig till de nya kraven. Vidare kan det med ett fastare schema bli svårt för skolor att anpassa undervisningen efter lokala behov och elevernas individuella förutsättningar.

Utöver detta riskerar en ökning av lektionstimmar att öka stress och trötthet hos eleverna i och med längre skoldagar. Denna utökade schemabelastning kan minska elevernas möjligheter till nödvändig återhämtning och fritid, vilket är avgörande för både deras fysiska och psykiska välbefinnande. Det är inte bara själva mängden av arbete som kan bidra till ökad stress, utan också den reducerade tiden för avkoppling och aktiviteter utanför skolan, vilket spelar en central roll i barns utveckling.

En central fråga är om det verkligen är mängden timmar som för närvarande är bristfällig, och inte innehållet av undervisningen. Det behöver även bedömas hur balansen mellan olika skolämnen rubbas av förändringarna.

FSS stöder en ökning av årsveckotimmar i modersmål och litteratur samt matematik inom grundskolans lägre årskurser, och förespråkar samtidigt en genomgående utvärdering av vilka utmaningar en sådan förändring kan medföra.

Finlands Svenska Skolungdomsförbund FSS rf kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto koskien perusopetuslaissa tarkoitettua opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja tuntijaosta annetun asetuksen sekä perusopetusasetuksen muuttamisesta.

Finlands Svenska Skolungdomsförbund FSS tukee suunniteltuja muutoksia, koska ne voivat vahvistaa oppilaiden luku-, kirjoitus- ja matematiikkataitoja sekä opintotuloksia. Näin ollen muutokset voisivat antaa oppilaille paremmat edellytykset suoritua peruskoulutuksesta ja siirtyä jatko-opintoihin. Oppilaiden vahvan perustan saaminen tulevaisuuden kehitykselle hyödyttää lisäksi koulutuksen tasa-arvoa, sillä tuntien määrän lisääminen voi vähentää kotiympäristön vaikutusta oppimismahdollisuuksiin, kun koulussa tarjottavan opetuksen määrä tarjoaa yhtenäisemmän oppimiskokemuksen kaikille oppilaille. Lisäksi lisää opetusaika voi vähentää tukiohjauksen tarvetta ja riskiä oppilaiden jäämisestä jälkeen.

Vaikka vuosiviikkotuntien määrän lisäämisen yleisesti oletetaan hyödyttävän oppilaiden oppimista monin eri tavoin, on myös haasteita otettava huomioon. Ensinnäkin se voi johtaa sekä oppilaiden että opettajien lisääntyneeseen työmäärään, mikä voi luoda stressaavan opetustympäristön ja vaikuttaa negatiivisesti hyvinvointiin. Toiseksi se voi aiheuttaa taloudellisia vaikeuksia kunnille. Vaikka valtio kattaa suorat kustannukset, voi ilmetä epäsuoria kustannuksia ja opettajapulaa, kun koulujen on mukauduttava uusiin vaatimuksiin. Lisäksi tiukempi aikataulu voi vaikeuttaa koulujen kykyä mukauttaa opetusta paikallisiin tarpeisiin ja oppilaiden yksilöllisiin edellytyksiin.

Tuntimäärän lisääminen voi myös lisätä stressiä ja väsymystä oppilaissa pidempien koulupäivien myötä. Tämä lisääntynyt aikataulukormitus voi vähentää oppilaiden mahdollisuuksia tarpeelliseen palautumiseen ja vapaa-aikaan, mikä on ratkaisevan tärkeää sekä heidän fyysiselle että psyykkiselle hyvinvoinnilleen. Kyse ei ole pelkästään työmäärän lisääntymisestä, joka voi johtaa stressin kasvuun, vaan myös vähentyneestä ajasta rentoutumiseen ja koulun ulkopuolisiin aktiviteetteihin, mikä on keskeistä lasten kehityksessä.

Keskeinen kysymys on, onko nykyinen tuntimäärä todella puutteellinen, vai onko opetuksen sisältö se, joka kaipaa parannusta. Muutosten vaikutusta eri kouluaineiden väliseen tasapainoon tulisi myös arvioida.

FSS tukee vuosiviikkotuntien lisäämistä äidinkielessä ja kirjallisuudessa sekä matematiikassa peruskoulun alaluokilla ja kannattaa samalla perusteellista arviointia sellaisen muutoksen mahdollisesti tuomista haasteista.

von Kraemer Melina
Finlands Svenska Skolungdomsförbund FSS rf

Blomfelt Simon
Finlands Svenska Skolungdomsförbund FSS rf